

Trots op je geloof?

Overweging 17 november 2013 – Hans Ernens

*“...Het vurige pleidooi van Petrus aan zijn leerling Timoteus:
'Houd vast aan het geloof!*

*God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven,
maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid.*

Schaam je er dus niet voor om van onze Heer te getuigen' ...”

Lector: Carolien Maris

Eerste lezing: 2 Timoteüs 1:2-20

Tweede lezing: Jullie zijn mijn handen

Derde lezing: Spreuken: 17

Lezing: Jullie zijn mijn handen

Een klein stadje in Normandië, Frankrijk, had zwaar geleden van de 2^e wereldoorlog. Velen van haar inwoners waren gedood, of gewond geraakt. De mensen voelden zich verslagen, eenzaam en ontroostbaar. De meeste huizen waren verwoest. Ook van het oude kerkje midden in de stad was weinig meer over. De Amerikaanse soldaten, die dichtbij hun kamp hadden opgeslagen, hielpen de mensen bij het bouwen van noodwoningen en barakken. Een groepje soldaten hielp ook mee bij het herstellen van het kerkje. Veel mooie dingen waren onder het puin bedolven. Er was in dat kerkje een beroemd middeleeuws kruisbeeld, waar de mensen van het stadje van hielden, en aan gehecht waren. Ze maakten zich zorgen. Wat zou er van overgebleven zijn? Na lang zoeken en voorzichtig puinruimen vonden de soldaten het oude houten kruis. Alleen de handen ontbraken.

Hoe ze ook zochten, die bleven spoorloos, en de mensen hadden daar verdriet om. Toen pakte een soldaat een stuk krijt, en schreef met grote letters op de balk van het kruis: "Jullie zijn mijn handen". De mensen van het stadje die het lazen, keken er eerst bevreemd naar. Wat betekende dat? Ze waren moe, ze hadden verdriet. Ze misten de mensen die gedood waren. Hun huizen waren kapot geschoten. Het beeld waarvan ze hielden was stuk. Maar ze lazen nog een keer de tekst van de soldaat: Jullie zijn mijn handen. Toen begrepen ze wat daar stond: Jullie moeten heel maken wat stuk is. Jullie moeten elkaar troosten. Jullie moeten samen nieuwe huizen bouwen. Dan kun je weer geloven in de toekomst.

Als je nu in dat herstelde kerkje komt, dan zie je vooraan nog steeds het kapotte kruis hangen, het kruis zonder handen.

En als je goed kijkt, kun je de woorden nog lezen die een soldaat er toen heeft opgeschreven.

Overweging

De politicus en columnist Arend Jan Boekestijn was in oktober jl. uitgenodigd bij de SGP fractie om een lezing te geven over de vervolging van Christenen in de wereld.

Daar sprak hij zijn verwondering uit dat, alhoewel we allemaal leven in een Joods-Christelijke cultuur, er toch eigenlijk zo weinig interesse is over het lot van de Christenen in de wereld, terwijl er nog zo veel gebieden zijn waar Christenen worden vervolgd vooral in het Midden Oosten. Maar ook in landen als China, India, de Palestijnse gebieden en paradijselijke oorden als de Malediven of de Comoren is Christenvervolging aan de orde van de dag.

Je zou verwachten dat wij Christenen daar dan ook aandacht voor zouden hebben, de lijst van landen waar Christenvervolging regelmatig voorkomt bestaat inmiddels uit 50 landen! Maar dat is vrijwel niet het geval.

Als je dit dan vergelijkt – misschien een beetje heftige vergelijking- met Jihad strijders, jongens en meisjes uit Antwerpen of Amsterdam die kijken naar de beelden uit Syrie en zich het lot aantrekken van de Islamitische zaak. Zij gaan daar dan heen en zijn zelfs bereid daar hun leven voor op te offeren.

Gepaste trots

Wij missen een stukje van die passie en bezieling voor ons geloof en zijn meer en meer naar binnen of op andere culturen gericht. Waar is onze gepaste trots over de goede dingen die ook door het Westen zijn gerealiseerd? Kijk bijvoorbeeld naar de wetenschap, kennis, kunst, cultuur.

Komt het misschien door ons sluimerende schuldgevoel; een veel voorkomende gemoedstoestand in de westerse wereld en nauw gerelateerd aan onze cultuur van vrijheid, welvaart, kapitalisme, individualisme. Parallel aan die zelfbeschuldiging liggen in het christendom zelfkritiek en zelfrelativering besloten. Laten we twee passages bekijken uit het Evangelie volgens Mattheüs. De eerste is: 'Oordeel niet, opdat er niet over u geoordeeld wordt' (7:1). De tweede is: 'Wie zichzelf verhoogt zal worden vernederd, en wie zichzelf vernederd zal worden verhoogd' (23:12).

Dit lijkt wel wat op een slavenmentaliteit. Maar zonder zover te gaan, is duidelijk dat deze uitspraken – samen met “ als iemand u op de ene wang slaat, keer hem dan ook de andere toe” of “ als iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan, loop er dan twee”, beide afkomstig uit de Bergrede – deze uitspraken er niet bepaald toe aanzetten voor zichzelf op te komen, laat staan jezelf en je geloof enige erkenning te gunnen.

Oorzaak

Misschien is daar een oorzaak te vinden van het hedendaagse gebrek aan zelfvertrouwen dat tot gevolg heeft dat wij ook niet opkomen voor de onzen en meer en meer andere geloven en culturen als bezielend lijken te beschouwen.

Zijn we daarom een beetje mat? Lopen daarom nog steeds onze kerken leeg en komen onze kinderen al lang niet mee met ons mee? Als je in Nederland met passie over je geloof zou spreken krijg je dan al niet direct een etiket op je kop geplakt?

Iemand die solliciteerde bij een krant en waarin het duidelijk werd in het interview dat hij gelovig was, werd daardoor afgewezen. Een journalist moet objectief zijn, zonder geloofsovertuiging, was de stelling.

Saamhorigheid

Als we kijken naar het Christendom in de wereld, is dit nog steeds de grootste religie met zo'n twee miljard Christenen, maar terwijl er bijvoorbeeld in Afrika zo'n 20.000 Christenen per maand bijkomen, laten zo'n 7000 Westerlingen de kerk achter zich.

Maar moet je perse naar de kerk als je gelooft? Nee natuurlijk niet. En ook een niet-Christen kan een heel waardevol en goed mens zijn, zei iemand tijdens de liturgievoorbereiding. Ook dat klopt.

Maar ik mis die echte saamhorigheid in het Westen, in Nederland en als Christen. Zag u de beelden een paar maanden geleden van de verwoeste kerken van de Kopten in Egypte? Wat deed het met ons?

Kwamen we in opstand, hebben we een groot protest laten horen aan de wereld? Hadden we het erover in de Duif?

Tijdens de liturgievoorbereiding zei iemand dat door de grote onvrijheid die er vroeger was in de kerk er mensen beschadigd zijn. De katholieke kerk was een “ wat niet mag kerk” gaf iemand aan. Maar nu, door de overvloedige vrijheid en individualisme die er nu is, zijn er geen handvatten meer.

Handen als verlengstuk

Terwijl spiritualiteit aan populariteit groeit, missen we toch een stukje houvast. Christus als fundament? De handen van Christus zoals het verhaal van de kerk in Normandier? Samen bouwen, samen troosten, samen betrokken zijn.

Zoals Henk het verleden week mooi verwoordde, God heeft onze handen als verlengstuk nodig; hij kan het niet alleen. Dat zet je wel even aan het denken.

Het vurige pleidooi van Petrus aan zijn leerling Timoteus; houd vast aan het geloof! God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid. Schaam je er dus niet voor om van onze Heer te getuigen.

De passie uit deze bijbeltekst werkt inspirerend. Houd vast aan je geloof, of zoals wij deze saamhorigheid in de Duif benoemen: een geest van verbondenheid en oprechte betrokkenheid.

Mogen we hier een beetje trots op zijn? Ja, ik denk van wel, zolang we proberen de handen te zijn van Christus die verbinden, bouwen en troosten is dit geen misplaatste hoogmoed.

Samen geloven en twijfelen

We kunnen samen geloven in de Duif, maar ook onze twijfels uitspreken; over ieder geloof mag iemand iets zeggen, iets zingen, iets bestrijden.

Maar de saamhorigheid geeft wel het fundament. Onze eensgezindheid als gemeenschap –ook al zijn we nog zo divers- is wel waarom we hier iedere week samen komen om ons geloof te belijden.

Maar dat is in de Duif.

Indien we ons ook nog meer Christen van deze wereld zouden voelen; de ingebakken schuldgevoelens zouden laten varen en ons niet zouden verschuilen als gelovige, maar het zouden durven uit te spreken met de passie zoals Petrus dat deed aan Timoteus: dan zullen ooit de kerken in het Westen weer wat voller raken en zullen wij gezamenlijk de onderdrukte Christenen in de wereld meer tot steun kunnen zijn.

Want wie wil, zoekt een mogelijkheid, wie niet wil een reden.

Wij als Duifgemeenschap kunnen hier een herkenbaar voorbeeld in zijn.

Moge het zo zijn.